

Pro

Chapter 24

Swahili Interlinear

Reference: Swahili Biblica Neno

1 אֵל- תִּקְנָא בְּאִנְשֵׁי רְעָה וְאֵל- תַּתָּאן (תַּתָּאן) לְהִיּוֹת אֲתָם:
usi- waonee-wivu watu-wa uovu na-usi- [tamani] (tamani) kuwa pamoja-nao
[H0408](#) [H7065](#) [H0376](#) [H0408](#) [H0183](#) [H1961](#) [H0854](#)

Usiwaonee wivu watu waovu, usitamani ushirika nao;

2 כִּי- שָׂד יְהִנָּה לְבָם וְעֵמָל שְׂפָתֵיהֶם תִּדְבַּרְנָה:
kwa-maana uharifibu hutafakari moyo-wao na-taabu midomo-yao husema
[H1897](#) [H7701](#) [H5999](#) [H8193](#) [H1696](#)

kwa maana mioyo yao hupanga mambo ya jeuri, nayo midomo yao husema juu ya kuleta madhara.

3 בְּחִכְמָה יִבְנֶה בַּיִת יִתְכַּוֵּן:
kwa-hekima hujengwa nyumba huthbitishwa na-kwa-ufahamu
[H1129](#) [H8394](#)

Kwa hekima nyumba hujengwa, nayo kwa njia ya ufahamu huimarishwa

4 וְכִדְרַת וְכָרִים יִמְלֵאוּ כָּל- הוֹן יִקַּר וְנִפְעִים:
na-kwa-maarifa vyumba hujazwa kwa-kila utajiri wa-thamani na-kupendeza
[H2315](#) [H4390](#) [H3605](#) [H1952](#) [H3368](#)

kwa njia ya maarifa vyumba vyake hujazwa vitu vya thamani na vya kupendeza.

5 גְּבֵר- חָכֵם בְּעוֹז וְאִישׁ- רַעַת מְאֻמֵּץ- כָּח:
mtu- mwenye-hekima katika-nguvu na-mtu- wa-maarifa huongeza- nguvu
[H2450](#) [H5797](#) [H0376](#) [H1847](#) [H0553](#)

Mtu mwenye hekima ana uwezo mkubwa, naye mtu mwenye maarifa huongeza nguvu,

6 כִּי בְּתַחְבֻּלוֹת תַּעֲשֶׂה- לְךָ מִלְחָמָה וְתִשׁוּעָה בְּרִב יוֹעֵץ:
kwa-maana kwa-mashauri utafanya- kwako vita na-wokovu katika-wingi-wa washauri
[H8458](#) [H4421](#) [H8668](#) [H7230](#) [H3289](#)

kwa kufanya vita unahitaji uongozi na kwa ushindi washauri wengi.

7 רְאֵמוֹת לְאֵינִיל חֲכָמוֹת בְּשֵׁעַר- לֹא יִפְתַּח- פִּיהוּ:
ya-juu-sana kwa-mpumbavu hekima langoni hana- fungui- kinywa-chake
[H0191](#) [H2454](#) [H8179](#) [H3808](#) [H6310](#)

Hekima i juu mno kwa mpumbavu, katika kusanyiko langoni hana lolote la kusema.

8 מִחֶשֶׁב לְהַרַע לֹא בְּעַל- מִזְמוֹת יִקְרָאוּ:
anayepanga kufanya-mabaya yeye bwana-wa hila ataitwa
[H2803](#) [H1167](#) [H4209](#) [H7121](#)

Yeye apangaye mabaya atajulikana kama mtu wa hila.

9 זְמַת אֲנֵלַת דְּחָמְבִּי וְתוֹעֵבַת לְאָדָם לְמִי:
mpango-wa upumbavu dhambi na-chukizo kwa-mwanadamu mwenye-dharau
[H2154](#) [H0200](#) [H8441](#) [H0120](#) [H3887](#)

Mipango ya upumbavu ni dhambi, watu huchukizwa na mwenye dhahaka.

10 כְּחֶכְהָ: צָרָה צָרָה בְּיוֹם הַתְּרַפִּית
nguvu-yako ndogo dhiki katika-siku-ya ukijidhoofisha
[H3117](#) [H7503](#)

Ukikata tamaa wakati wa taabu, jinsi gani nguvu zako ni kidogo!

11 הַצֵּל לְקַתִּים לְמִוֶּת וּמָטִים לְהֵרֵג אִם- תִּחְשׁוּדָּ: utazuia ikiwa- kwenye-mauaji na-wanaojikokota kwenye-kifo wanaopele kwa okoa
[H2820](#) [H2027](#) [H4131](#) [H4194](#) [H3947](#) [H5337](#)

Okoa wale wanaoongozwa kwenye kifo; wazuie wote wanaojikokota kuelekea machinjoni.

12 כִּי- תֹאמַר הֵן לֹא- יִדְעֵנוּ זֶה הֲלֹא- תִכַּן וּלְבוֹת הוּא- yeye- mioyo anayepima je-ha- hili kujua hatu- tazama ukisema kwa-maana-
[H1931](#) [H3826](#) [H8505](#) [H3808](#) [H2088](#) [H3045](#) [H3808](#) [H2005](#) [H0559](#)

יְבִין וְנִצַּר וְנִפְשָׁה הוּא יִדַע לְאָדָם
kwa-mwanadamu na-atarudisha anajua yeye nafsi-yako na-anayehifadhi ataelewa
[H0120](#) [H7725](#) [H3045](#) [H1931](#) [H5315](#) [H5341](#) [H0995](#)

כַּפְּעֵלוֹ: kwa-matendo-yake
[H6467](#)

Kama mkisema, "Lakini hatukujua lolote kuhusu hili," je, yule apimaye mioyo halitambui hili? Je, yule awalindaye maisha yenu halijui hili? Je, hatamlipa kila mtu kulingana na aliyotenda?

13 אָכַל- בְּנֵי דָבָשׁ כִּי- טוֹב וְנִפְתָּ מְחוּק עַל- חָקָה: kaakaa-lako juu-ya tamu na-sega nzuri kwa-maana- asali mwanangu kula-
[H2441](#) [H4966](#) [H5317](#) [H1706](#) [H0398](#)

Ule asali mwanangu, kwa kuwa ni nzuri; asali kutoka kwenye sega ni tamu kwa kuonja.

14 וְכֵן דָּעָה חֵכְמָה לְנַפְשָׁה אִם- וַיֵּשׁ אַחֲרֵית וּכְן הִיבּוּ וְחִקְנֵתָּ לֹא תִכְרַת: P katiliwa-mbali halita- na-tumaini-lako
[H0319](#) [H3426](#) [H4672](#) [H5315](#) [H2451](#) [H3045](#) [H3772](#) [H3808](#)

Ujue pia kwamba hekima ni tamu kwa nafsi yako, kama ukiipata, kuna matumaini kwako ya siku zijazo, nalo tumaini lako halitakatiliwa mbali.

15 אֶל- תֵּאָרֵב רָשָׁע לְנֹהַת רַבִּיךָ אֶל- תִּשְׁדֵּד רַבִּיכֶם: mahali-pake-pa-kupumzika haribu usi- mwenye-haki kwa-makao-ya mwovu vizie usi-
[H7258](#) [H7703](#) [H0408](#) [H6662](#) [H7563](#) [H0693](#) [H0408](#)

Usivizie kama haramia afanyavyo ili kuyashambulia makao ya mwenye haki, wala usiyavamie makazi yake,

16 כִּי וְשָׁבַע יִפּוֹל וְרָשָׁעִים וְרָשָׁעִים וְרָשָׁעִים וְרָשָׁעִים וְרָשָׁעִים וְרָשָׁעִים וְרָשָׁעִים וְרָשָׁעִים וְרָשָׁעִים
watajikwaa lakini-waovu na-huinuka mwenye-haki ataanguka mara-saba kwa-maana
[H3782](#) [H7563](#) [H6662](#) [H5307](#) [H7651](#)

בְּרָעָה: katika-msiba

Kwa maana ingawa mtu mwenye haki huanguka mara saba, huinuka tena, lakini waovu huangukwa chini na maafa.

17 אל- וּבְכַשְׁלוֹ אֶל- תְּשֻׁמָּה אֶל- (אֲדוּיָקוֹ) [אֲדוּיָקוֹ] בְּנִפְלֵי 17
 usi- na-katika-kujikwaa-kwake furahie usi- (adui-yako) [adui-yako] katika-kuanguka-kwa
[H0408](#) [H3782](#) [H8055](#) [H0408](#) [H0341](#) [H0341](#) [H5307](#)

יִגַּל לְבָדִי: מוּיֹו-וָקוֹ שְׁאִיגִלִּיֶּה
[H1523](#)

Usitazame kwa kufurahia adui yako aangukapo; wakati ajikwaapo, usiruhusu moyo wako ushangilie.

18 פֶּן- יִרְאֶה יְהוָה וְרַע בְּעֵינָיו וְהָשִׁיב מֵעָלָיו אֶפְוֹ: 18
 hasira-yake kutoka-kwake na-akageuza machoni-pake na-mbaya Yahwe akaona isije-
[H0639](#) [H7725](#) [H3068](#) [H7200](#) [H6435](#)

Bwana asije akaona na kuchukua akaiondoa ghadhabu yake mbali naye.

19 אֶל- תִּתְחַר אֶל- בְּמַרְעִים וְתִקְנָא בְּרָשָׁעִים: 19
 waovu waonee-wivu usi- kwa-watenda-mabaya kasirike usi-
[H7563](#) [H7065](#) [H0408](#) [H2734](#) [H0408](#)

Usikasirike kwa sababu ya watu wabaya wala usiwaonee wivu waovu,

20 וְכִי לֹא- תִהְיֶה אַחֲרֵיתָ לְרַע נָר רָשָׁעִים יִדְעָדָ: 20
 itazimwa waovu taa-ya kwa-mwovu wakati-ujao kuwa haita- kwa-maana
[H1846](#) [H7563](#) [H0319](#) [H1961](#) [H3808](#)

kwa maana mtu mbaya hana tumaini la siku zijazo, nayo taa ya waovu itazimwa.

21 יִרְאֶה- אֶת- יְהוָה בְּנֵי וּמַלְאָךְ עַם- שׁוֹנִים אֶל- תִּתְעַרְבֶּה: 21
 jichanganye usi- wanaobadilika pamoja-na na-mfalme mwanangu Yahwe Yahwe mcha-
[H6148](#) [H0408](#) [H4428](#) [H3068](#) [H0853](#) [H3372](#)

Mwanangu, mche Bwana na mfalme, wala usijiunge na waasi,

22 כִּי- בָּתָאם יָקוּם אִידָם וּפִיד שְׁנֵיהֶם מִי יוֹדָע: 22
 anajua nani ya-wote-wawili na-maangamizi msiba-wao itasimama ghafla kwa-maana-
[H3045](#) [H4310](#) [H8147](#) [H6365](#) [H0343](#) [H6597](#)

ס
 S

kwa maana hao wawili watatuma maangamizi ya ghafula juu yao, naye ni nani ajuaye maafa wawezayo kuleta?

23 גַּם- אֵלֶּה לְחַכְמִים הִכְרַ- פְּנִים בְּמִשְׁפָּט בַּל- טוֹב: 23
 nzuri si- katika-hukumu nyuso kupendelea- kwa-wenye-hekima hizi pia-
[H1077](#) [H4941](#) [H6440](#) [H2450](#) [H0428](#) [H1571](#)

Hii pia ni misemo ya wenye hekima: Kuonyesha upendeleo katika hukumu si vyema:

24 וְאָמַר לְרָשָׁע צְדִיק אֶתָּה יִקְבְּהוּ עַמִּים יִזְעַמְוּהוּ לְאֻמִּים: 24
 mataifa watakasirikia watu watamlaani wewe mwenye-haki kwa-mwovu asemaye
[H3816](#) [H2194](#) [H6662](#) [H7563](#) [H0559](#)

Yeyote amwambiaye mwenye hatia, "Wewe huna hatia," Kabila zitamlaani na mataifa yatamkana.

25 וְלִמּוֹכִיתִים יִנָּעַם וְעַלֵּיהֶם תְּבוֹא בְּרַכְתָּ טוֹב: 25
 wema baraka-ya itakuja na-juu-yao itakuwa-furaha lakini-kwa-wanaokemea
[H1293](#) [H0935](#) [H5276](#) [H3198](#)

Bali itakuwa vyema kwa wale watakaowatia hatiani wenye hatia, nazo baraka tele zitawajilia juu yao.

26 שְׁפָתַיִם יִשָּׁק מְשִׁיב דְּבָרִים נֹכְחִים: 26
 midomo hubusu arudishaye maneno ya-haki
[H8193](#) [H1697](#) [H7725](#) [H5228](#)

Jawabu la uaminifu ni kama busu la midomoni.

27 הָכֵן וּבְהוֹיֵן מְלֹאכְתָּךְ וְעִתְדָהּ בְּשָׂרָה לָךְ אַחֵר וּבְנֵיךְ תַּיָּרִישָׁה 27
 tayarisha nje kazi-yako na-utengeneze shambani kwako baadaye na-ujenga
[H2351](#) [H4399](#) [H6257](#) [H1129](#)

בֵּיתְךָ : פ
 nyumba-yako P

Maliza kazi zako za nje, nawe uweke mashamba yako tayari, baada ya hayo, jenga nyumba yako.

28 אֵל- תְּהִי עַד- חָנֹם בְּרֵעֶךָ וְהִפְתִּיתָ בְּשִׁפְתֶיךָ : 28
 usi- kuwa kuwa shahidi- bure dhidi-ya-jirani-yako na-upotoshe kwa-midomo-yako
[H0408](#) [H1961](#) [H5707](#) [H2600](#) [H7453](#) [H8193](#)

Usishuhudie dhidi ya jirani yako bila sababu, au kutumia midomo yako kudanganya.

29 אֵל- תֹּאמַר כְּאִשֶּׁר עָשָׂה- לִי כֵן אֶעֱשֶׂה- לּוֹ אֲשִׁיב 29
 usi- seme kama-vile alivyo-fanya- kwangu hivyo nitafanya- kwake nitarudisha
[H0408](#) [H0559](#) [H7725](#)

לְאִישׁ : כַּפְּעֵלּוֹ :
 kwa-mtu kwa-matendo-yake
[H0376](#) [H6467](#)

Usiseme, "Nitamtenda kama alivyonitenda mimi; nitamlipiza mtu yule kwa kile alichonitendea."

30 עַל- שָׂרָה אִישׁ- עֲצֹל עֲבַרְתִּי וְעַל- שָׂרָה אִישׁ- אַרְם אַסִּיר 30
 juu-ya shamba-la mtu- mvivu nilipita na-juu-ya shamba-la mizabibu-la mtu asiye-na-
[H0376](#) [H6102](#) [H0376](#) [H3754](#) [H0120](#) [H2638](#)

לֵב :
 akili

Nilipita karibu na shamba la mvivu, karibu na shamba la mizabibu la mtu asiye na akili,

31 וְהִנֵּה עָלָה וְכָלּוּ קְמֻשָׁיִם כָּסוּ פָּנָיו חֲרָלַיִם וְגִדְרָה 31
 na-tazama ilikuwa-imemea yote michongoma yalifunika uso-wake miiba na-ukuta-wa
[H2009](#) [H5927](#) [H3605](#) [H7063](#) [H3680](#) [H6440](#) [H2738](#) [H1444](#)

נֶהְרָסָה : אֲבָנִי
 ulikuwa-umebomolewa mawe-yake
[H2040](#) [H0068](#)

miiba ilikuwa imeota kila mahali, ardhi ilikuwa imefunikwa na magugu, na ukuta wa mawe ulikuwa umebomoka.

32 וְאַחֲרָהּ אָנֹכִי אֲשִׁית לְבִי רְאִיתִי לְקַחְתִּי מוֹסֵר : 32
 na-nilitazama mimi niliweka moyo-wangu niliona nilipokea fundisho
[H2372](#) [H0595](#) [H7896](#) [H7200](#) [H3947](#) [H4148](#)

Nikatafakari moyoni mwangu lile nililoliona, nami nikajifunza somo kutokana na niliyoyaona:

33 מְעֵט שָׁנוֹת מְעֵט תְּנוּמוֹת וּמְעֵט חֶבֶק יָדַיִם לְשֹׁכֵב : 33
 kidogo usingizi kidogo kusinzia kidogo kukunja mikono kulala
[H4592](#) [H8142](#) [H4592](#) [H8572](#) [H4592](#) [H2264](#) [H3027](#) [H7901](#)

Bado kulala kidogo, kusinzia kidogo, bado kukunja mikono kidogo upate kupumzika:

ט	מָגֵן:	כָּאִישׁ	וְמַחְסֵרֶיךָ	רִישׁוֹךְ	מִתְהַלֵּךְ	וְכֹאֵר	34
P	mwenye-silaha	kama-mtu	na-uhitaji-wako	umaskini-wako	ikitembea	na-itakuja-	
	H4043	H0376	H4270		H1980	H0935	

hivyo umaskini utakuja juu yako kama mnyang'anyi, na kupungukiwa kutakujia kama mtu mwenye silaha.